

# A pártértekezlet vitája

(Folytatás a 7. oldalról.)

szert egyre kevesebb fizikai dolgozó gyermeke jelentkeznek a felsőoktatásban való részvételhez legegyszerűsebb utat jelentő gimnáziumokba, s ennek nyomán csökken az egyetemre, főiskolára jelentkezők száma is körükben. A jövőbeni társadalmi mobilitás szempontjából ez mindenképpen elgondolkodtató tünet. Miként társadalmunk egészében, a fiatalok között is tapasztalható, hogy meglehetősen gyorsan csökken a tudás presztízse, s figyelmük egyre inkább a gyors anyagi érvényesülés felé fordul. Világos tehát, hogy mind a családi, mind pedig az iskolai nevelő munkában az eddiginél nagyobb következettséggel kell törekedni a valódi értékek középpontba állítására. Ennek első lépése lehet a diáksereg fegyvermezeiből tanulmányi munkára ösztönzése a szülők és a pedagógusok által egyaránt.

**DR. BARNA SÁNDOR** rendőr ezredes, a megyei rendőr-főkapitányság vezetője felszólalásában tényekkel bizonyította, hogy megyénkben a közrend és a közbiztonság szilárd, bár az elmúlt esztendőben valamelyest emelkedett a bűncselekmények száma. Ennek okai között első helyen az alkoholizmus terjedése áll, hiszen a bűnelkövetők igen nagy hányada ittasan követi el immorális, antiszociális cselekményét. Az állampolgári fegyverről szólva a rendőrkapitány veszélyes jelenségnek minősítette a közvagyon egyre gyakoribb megdézsmálását, a vesztegetést, a csúszópénzek alkalmazását is. Mindezeket jelentős mértékben könnyebbé, bizonyos értelemben veszélytelenebbé is teszi, hogy számos vállalatnál, szövetkezetnél csupán formálisan működik a belső ellenőrzés, a vagyonvédelem pedig sok-sok kívánivalót hagy maga után.

**DR. KRISTÓ GYULA**, a szegedi József Attila Tudományegyetem rektora azzal kezdte hozzászólását, hogy a megyei pártbizottság beszámolóját realisan, az abban kijelölt feladatokat mihamarabb megoldandónak tartja. A továbbiakban pedig változott az egyetem belső életét, amelynek demokratizálódásában meghatározó szerepe van a pártszervezeteknek, a kommunista oktatóknak, hallgatóknak és dolgozóknak. Az oktató és a tudományos kutató munka színvonalasabbá tételét egyaránt jól szolgálónak minősítette a rektor a különböző tanszéki csoportok kialakítását. E tudományos műhelyek számos szaktudományban inspirálói a mind jelesebb eredményeket hozó kutatómunkának. Referált dr. Kristó Gyula az egyetemi pártértekezletről is, amelyen többen is meglehetősen borúlátással beszéltek mind a hallgatóság körében tapasztalható individualizálódásról, a közösségi munkának való háttáfordításáról, mind pedig a tanulmányi munka színvonalasabbá tételét gátló ellátottsági hiányosságokról. Ez utóbbiak közül a kollégiumok rekonstrukcióját, a régen tervezett új, korszerű objektum, valamint a nagyon hiányzó menza mielőbbi fölépítésének szükségességét emelte ki. Mindezek mellett is a legnagyobb gondnak azt minősítette, hogy a hallgatóság körében folyamatosan csökken a tanári pálya vonzereje, holott az egyetemnek alapvető feladata továbbra is a tanárképzés. Felszólalását azzal fejezte be, hogy az oktatómunka színvonalának emelését szolgáló kitűnő párthatározat végrehajtását mindenképpen meg kell gyorsítani.

**NAGY IMRE**, Csongrád tanácselnöke a beszámoló

időszakban elért városfejlesztési eredményekről számolt be a pártértekezletnek. Kiemelte, hogy az elmúlt években megépült az új tiszai közúti híd, s jól halad a vasúti híd építése is. Nem minden büszkeség nélkül mondta el azt is, hogy a város társadalmi nagy áldozatkészséggel járul hozzá a fejlesztési célok mielőbbi eléréséhez. Erről tanúskodik, hogy az elmúlt években háromszor is Csongrád polgárai nyerték el a megyei településfejlesztési verseny első helyezettjének járó díjat, tavaly pedig az átgondolt városrekonstrukciót elismerő országos kitüntetéshez, Hild-éremhez jutott a város. Előretekintésként a jövőre induló, hetedik ötéves terv előkészítéséről beszélt a tanácselnök, felsorakoztatva a leginkább megoldandó feladatokat, hangot adva annak az aggodalomnak is, hogy vajon lesz-e elegendő pénz a sok-sok munka elvégzéséhez.

**DR. VARGA DEZSŐ**, a pártértekezlet mandátumvizsgáló bizottságának elnöke tette meg jelentését a délelőtti vita berekesztéseként. Mint ebből kitűnt, a megye kommunistái képviselő 350 küldött szociális rétegűdése jól reprezentálja mind az egész lakosságot, mind pedig a harminchat-ezer párttagot. A küldöttek közül Szőnyi Ferenc a rangidős, ötvenkét esztendeje tagja pártunknak. A legfiatalabb is makói küldött, a tizenkilenc esztendőes Juhász Zsuzsanna, kórházi ápolónő.

A megyei pártértekezlet délután Pappi Józsefnek, a megyei pártbizottság titkárnak elnökletével folytatta a vitát.

**DR. SZÉKELY SÁNDOR**, a szegedi városi pártbizottság első titkára azzal kezdte hozzászólását, hogy a megyeszékhely fejlődése fékeződött ugyan, de nem torpan meg az elmúlt esztendőben. A várospolitikai tevékenységben az emberi tényezők kerültek előtérbe. Utalt a tudományos élet, az oktatási tevékenység eredményeire, a nagy hírű Somogyi-könyvtár új épületbe költözésére, a színházépület, folytatódó rekonstrukciójára, a pezsgőbb szellemi életre, majd az ifjúság kérdéskörével foglalkozott részletesebben. Mint mondta: az utóbbi esztendőben gyengült a párt befolyása az ifjúság körében. Ennek formai oka, hogy a 30. évre helyezték a fiatalok felső korhatárát. Miközben csökkent befolyásunk a 20 év körüliekre. A probléma lényegét tekintve: erősödő közömbösség tapasztalható a fiatalok körében. Az ifjúság nevelésében károkat okozott a deheroizálás. A felvetődő új társadalmi kérdésekre kevés a marxista válasz. Ez is nehezíti az eligazodást. Egyetértett azzal a méltatással, hogy az elmúlt negyven év egy homogénné váló társadalmi fejlődés előtt nyitott utat. S az elmúlt évtizedekben a történelem során nemcsak először lakott jól ez a nép, hanem a szellemi világ is mind több ablakon sütött be. A párt megteremtette a jó irányba tartó vezetés feltételeit, s az országot a haladás élvonalába vitte. Nehézségeink ellenére látnunk és láttatnunk kell a jobb jövőt, ehhez türelem, meggyőző érvek kellenek. Bátorság és nagy tettek, hozzászólását Ady Endre szavaival fejezte be: „Csak akkor születnek nagy dolgok, ha bátrak voltak, akik mertek...”

**DELI MIKLÓS**, a Kőolaj-kutató Vállalat üzemegység-vezetője emlékeztette a pártértekezletet: immár húsz éve annak, hogy az olajbányászat otthonra lett Szegeden. Adatokkal bizonyította: nemcsak a megye iparában, hanem a népgazdaságban betöltött szerepüket, mivel évről évre jelentős

összegekkel járulnak hozzá az állami költségvetés bevételeihez. Sikeres kutatómunka folyt az elmúlt időszakban Üllés, Rúzsa, Forráskút és Dorozsma térségében. Sajnálatos körülmény, hogy az elvonási rendszer nem ösztönöz a jobb munkára. Beszélt a külföldi munkák hasznáról, valamint arról, hogy az üzemi demokrácia kiteljesítésében nagy szellemi erőforrások rejlenek. A differenciált bérezés elvét, mely nagyon helyes, nehéz érvényesíteni, mert a bér szociális jellege erősen él az emberek tudatában. Megemlítette, hogy jó néhány meddő olajkút van a megyében, amelyet melegvízes kúttá lehetne átalakítani, de fölhitva a figyelmet a hévízkutakkal való rablógazdálkodás veszélyeire is. Az olajbányászok részt vesznek a kongresszus munkaversenyben, növelik szakmai és politikai képzettségüket, jó néhány brigád országos elismerést vívott ki magának. A csaknem ezerfős üzemben hét pártalapszervezet működik, amelyet 9 tagú vezetőség irányít. A szétszórt munkahelyek miatt nehéz a politikai munka szervezése, ezért — szerinte — célszerűbb lenne, ha pártbizottság irányíthatná és szervezhetné a pártéletet. Hozzászólását olajbányász-köszönéssel, „Jó szerencsét!” kívánva fejezte be.

**DR. BÓDI GYÖRGY**, a KISZ megyei bizottságának első titkára Üllés-Forráskút küldötteként vett részt a pártértekezleten és az ifjúság helyzetével foglalkozott. Amíg 1980-at megelőző öt évben kedvezően alakult az ifjúság életét befolyásoló fejlesztések, addig az elmúlt öt évben nehezebbé vált a pályakezdők és a családalapítók helyzete. A párt és a társadalom megkülönböztetett figyelemmel foglalkozik az ifjúsággal. Utalt arra a tényre, hogy a mostani tizenévesek konzolidált körülmények között nőttek fel. Az irányelvek megyei összegzésével egyetértve, nem az ifjúság körülményeinek további vizsgálatára, hanem határozott cselekvésre van szükség. Továbbra is összetársadalmi feladat az ifjúság nevelése, de ebben elsődleges szerep a családra vár. Való igaz, hogy az ifjúságnak önmagáért érzett felelőssége nagyon fontos, de nem kerülheti el figyelmünket a családok helyzetében bekövetkezett differenciálódás, mely nem erősíti a fiatalok esélyegyenlőségét! A legfontosabb ifjúságpolitikai probléma a lakáshoz jutás. Ezért a jelenleginél több állami lakást kell építeni, mert az egyszeri, vissza nem térítendő állami támogatás önmagában nem oldja meg a problémát.

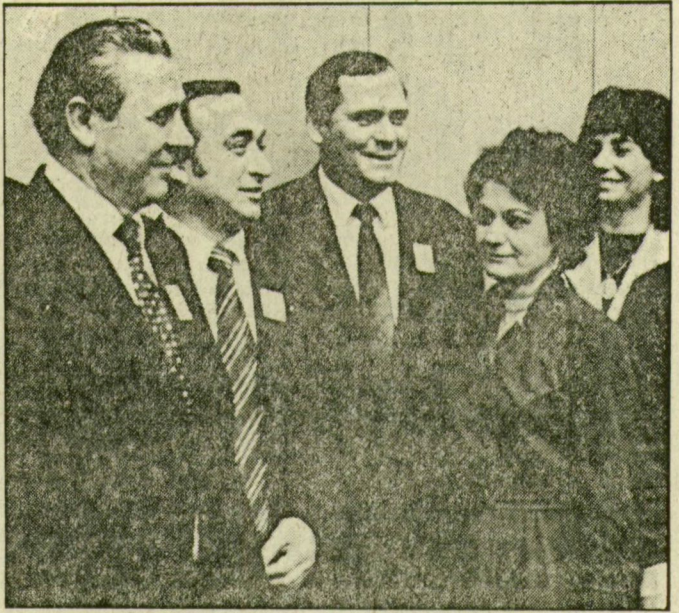
A KISZ tevékenységét ért bírálatok kapcsolatban elmondotta: azok a jobbítás szándékát tartalmazzák. Az idén az építőtáborok iránt tovább mérséklődik az érdeklődés, pedig a középiszkolások létszáma növekszik.

Ez fölveti az ifjúság munkára nevelésének problémáját. A fiatalok részt vesznek a településfejlesztési feladatok megoldásában, erre könnyebb mozgósítani, mint az országos célokra, például: a Nemzeti Színház támogatására. A népesedéspolitikai intézkedésekről szólva a tudati feltételek hiányát emelte ki. A közfelfogás szerint a gyerek minden probléma oka, nem pedig az öröm forrása. Ezért lényegesnek tartja a szemléletformálást. A KISZ fontosnak tartja a békére nevelést, reális nemzetudat és szocializmus kialakítását. A KISZ megyei bizottságának első titkára azzal fejezte be felszólalását, hogy a szocializmus nemcsak a fiatalokért, hanem a fiatalok által is épül.

**SIPÓS SÁNDOR**É, a kövegyi Béke Tsz elnöke a makói II. számú mikrokozmosz mezőgazdasági üzemeinek eredményeiről és gondjairól számolt be. A nehezítő gazdasági körülmények hatására a szövetkezetek fokozták együttműködésüket. Ő is megemlítette, hogy a kimagasló természetlagokat sokkal nagyobb költségekkel tudták elérni. A jobb szervezethez, munkafegyvellemmel, takarékos gazdálkodással további tartalékok tárhatók fel, de ezek a források apadóban vannak. A minőségi ártermeléshez új, korszerű gépekre van szükség, mert enélkül nem biztosítható a tsz-ek töretlen fejlődése. Javasolta, hogy a pártkongresszuson az országos gondok között ezt is említsék meg. Tisztelettel szövegezte a tsz-alapítókról, akiknek többsége már nyugdíjas. Az ő példájukra utalva mondta: lelkesedés nélkül, pesszimizma magatartással ma sem lehet semmire menni.

**OTT JÓZSEF**, Kistelek városi jogú nagyközség tanácselnöke azokról a megnevezett feladatokról beszélt, amelyek a járásközség megszűnésével a városi jogú nagyközségekre — Mórahalomra és Kistelekre — hárulnak. Kisteleken egy új művelődési központ, egy színvonalas vendéglő, több állami lakás megépítése 10–15 éve a jogos igények között szerepel, mint a közesség fejlődésének szerves része, de nem úgy, mint a városi fejlődés követelménye. Mindjobban érvényesül a községi politikai szemlélet, mely az egymásra utalt községek kommunális igényeiben, szolgáltatásainak javulást hozhat. A lakosság jelentős értékű társadalmi munkát végzett az elmúlt időszakban. A jövő év januárjától bevezetésre kerülő településfejlesztési hozzájárulásban fantáziát látnak. Természetesen a tanácsnak figyelemmel kell lennie a lakosság teherbíró képességére.

**PÓCSIK GÁBOR**, a DÉLÉP művezetője az építőipart általában jellemző gondokkal foglalkozott. Az építő szakmák utánpótlása nem megoldott, mert ennek



A tanácskozás szünetében: Gyárfás Mihály a makói küldöttekkel beszélget

a szép, de nehéz szakmának a társadalmi értéke csökkenőben van. Az építőipart azért hagyják el sokan, mert nehéz a munka és ezzel a keresetek nincsenek arányban. A közvéleményben is többnyire a negatívumok alapján ítélik meg az építőmunkást. Szerinte az építőipar sokkal több eredményt mutatott fel, mint amennyi hiba jogosan a számlájára írható. Reális szemlélet kialakulását kellene elérni, hogy ne növekedjen tovább a presztízsrömlés. Szervezettebb munkával jobb eredmény érhető el, s remélhetően, a gazdasági szabályozás ezt elősegíti. Befejezésül a munkásság válás folyamataival foglalkozott, illetőleg azt hangsúlyozta, hogy a kommunista felelőssége minden munkahelyen igen nagy abban, miként sikerül úrrá lenni a nehézségeken.

**LOVASZ LÁZÁR**, a MÁV Szegedi Igazgatóságának vezetője a közlekedés, a szállítási helyzetével foglalkozva említett azt, hogy amíg a közúti szállításban kapacitásfelesleg van, addig a MÁV nem tudja az igényeket kielégíteni. Ezért javasolja csökkenteni az indokolatlan szállításokat. Szükséges lenne a termék kibocsátási egyenlőtlenségek okait is vizsgálni. Ugyanis egy-két hónapos „csúcs”-ra nem lehet szállítási kapacitást tervezni. Változott a sűrűség, a hét végi rakodásban, valamint abban is, hogy szombatokon zavartalanul lehessen vásárolni, ügyeket intézni. Befejezésül ismertette azokat a nehézségeket, amelyek a vasúti szállítást nehezítik. Szükség van a vasúti pályák felújítására, korszerű technika alkalmazására, amelyet ma már nem lehet emberi erővel pótolni. A vasút ma már Szegeden is munkaerőgondokkal küzd, noha javítják a szociális ellátást, a munkakörülményeket. Méltatta a szocialista brigádok hősies helytállását. Befejezésül hangsúlyozta: a jövőben meg kell teremteni a vasút korszerűsítésének feltételeit.

**MOLNÁR SÁNDOR**, a Hazafias Népfrent megyei Bizottságának titkára azt emelte ki, hogy a szocialista nemzetiség erősítésében jelentősek az eredmények. A beszámoló időszakban szélesedett a népfrentmunka társadalmi bázisa megyénkben is. Jóllehet a fiatalok egy részét nem sikerült bevonni a népfrent feladataiba. Szólt a településfejlesztő társadalmi munka közösség- és emberformáló erejéről. Megyénkben a népfrentbizottságok sikerrel munkálkodnak a szocialista demokrácia fejlesztésében, a döntések előkészítésében, azok végrehajtásában. Különböző fórumokon, falugyűléseken és városkörzeti tanácskozásokon mind többen mondának véleményt, s elvárják, kérdéseikre kapjanak választ és a döntéseknél vegyék figyelembe amit mondanak. A népfrentmozgalomban dolgozó párttagok a jövőben is aktívan vesznek részt a szocialista építésmind magasabb követelményeinek teljesítésében.

**HEZSÓ FERENC** festőművész, a szegedi tanárképző főiskola tanára a művésze-

tek világának kérdéseivel foglalkozott, mely — mint tudjuk — az ideológiai szférába tartozik. A művészeknek, a politikai felelősséget és az alkotói szabadságot egyaránt szem előtt tartva, az emberekben lezajló változások bemutatására kell vállalkozniuk. Mint ismeretes, megyénkben a képzőművészeti élet irányítása decentralizáltan történik, senkinek vannak eredményei. Szólt a harmincadik éve lépett Vásárhelyi Őszi Tárlat, valamint a szegedi táblaképi biennálé és a Szegedi Nyári Tárlat jelentőségéről. Jó lenne, ha a megyében működő művészeti szövetségek között szorosabb kapcsolat alakulna ki. A művészeti életben tevékenykedők körében — állapította meg — lassan terjed a politizálók száma. Befejezésül arra hívta fel a figyelmet, hogy a művészetek iránti érdeklődés minden embert gazdagíthat, s az erre való törekvés közel áll szocialista embereszményünkhöz.

**KOCZKÁS FERENC**, a munkásörög megyei parancsnoka beszámolt azokról az eredményekről, amelyek a munkásörög kiképzésében és szolgálati munkájában, sokoldalú nevelésükben az elmúlt időszakban megmutatkozott. Öt egység „Pro Urbe” kitüntetését kapott. A megye közvéleményének elismerése övezi a munkásörögöket. Jó kollektívában a legnehezebb feladatokat is sikeresen teljesítik. Példamutatók a szocialista hazaszeretletben, részt vesznek a közbiztonsági akciókban. Sokan részt vállaltak a munkásörög 30 éves fejlődésének feldolgozásából, s ezt a fiatalok nevelésében jól hasznosítják. A munkásörögök nemcsak a szolgálatban, hanem a munkában is élen járnak. Becsülettel kivesszük részüket majd a XIII. pártkongresszus határozatainak végrehajtásából is.

**NAGY ANIKÓ**, a Szegedi Orvostudományi Egyetem hallgatója a felsőoktatási intézményekben tanulókat felelős helyzetére mutatót rá, mivel ezek a fiatalok már felnőtteknek érzik magukat, de nagymértékben függnek a szülők támogatásától. Sajátos gondjaikat érzékeltette, amikor feltette a szónoki kérdést: „egy medika mikor vállaljon gyereket? Amikor tanul, vagy amikor pályakezdőként 3700 forintos fizetéssel, heti többnapos ügyelettel, esetleg albréteket lakva találja magát szembe az élet nehézségeivel? Az egyetemi és főiskolai hallgatók igen leterheltek, ezért nem értett egyet a beszámolóban azon megállapításával, hogy megnövekedett a szabad idejük. Véleménye szerint növelni kell a KISZ befolyását valamennyi fiatal körében. Ennek érdekében szükséges az agitáció színvonalának emelése. Szólt arról, hogy a SZOTE hallgatói és fiatal diplomás pártalapszervezete miként foglalkozik a párttagokkal, s miként védik a hallgatók érdekeit.

**BERTUS PÁL**, a fábiansébestyeni Kinizsi Tsz elnöke azzal kezdte hozzászólását, hogy a beszámoló tárgyal-

(Folytatás a 9. oldalon.)